

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра соціології та соціальної роботи

КАЦЬОРА ОЛЕКСАНДР ВАЛЕНТИНОВИЧ

СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичні рекомендації до курсу

УДК 364.3

Кацьора О.В. Соціальне забезпечення: методичні рекомендації до курсу. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 45 с.

Методичні рекомендації містять програму дисципліни, плани лекцій та практичних занять, питання для самостійної та індивідуальної роботи студентів, тестові питання для контролю знань та список рекомендованої літератури. Призначено для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю «Соціальна робота».

Автор:

Кацьора О.В., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»

Рецензенти:

Повідайчик О.С., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»

Жиленко Р.В., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»

*Рекомендовано до друку
засіданням кафедри соціології та соціальної роботи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол № 1 від 31.08.2021 р.)
методичною комісією факультету суспільних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №1 від 01.09.2021 р.)*

ЗМІСТ

Вступ	4
Опис навчальної дисципліни	5
Мета та завдання навчальної дисципліни	6
Структура навчальної дисципліни	8
Програма навчальної дисципліни	10
Методи навчання	12
Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання	13
Самостійна робота студентів	16
Індивідуальна робота студентів	19
Тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів	24
Питання до іспиту	39
Рекомендована література	43

ВСТУП

Вивчення навчальної дисципліни «Соціальне забезпечення» впроваджено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра в галузі знань 23 «Соціальна робота».

Невід'ємною частиною підготовки фахівців із соціальної роботи є вивчення механізмів соціального забезпечення. Засвоєння елементів соціального забезпечення закладає основу до вивчення загальної системи соціального захисту населення в Україні, зокрема державні соціальні допомоги сім'ям з дітьми та сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах. Соціальне забезпечення – це система управління соціальними ризиками з метою компенсації шкоди, зниження або запобігання їх дії на процес розширеного відтворення населення. Як соціально-економічна категорія соціальне забезпечення є відносинами щодо перерозподілу національного доходу з метою забезпечення встановлених соціальних стандартів життя для кожної людини в умовах дії соціальних ризиків.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4	4
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 36 самостійної роботи студента – 54	8	9
	Лекції:	
	20	6
	Практичні (семінарські):	
	16	4
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	54	80

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу «Соціальне забезпечення» є ознайомлення студентів з теоретичними основами права соціального захисту, а також механізмом її реалізації в умовах становлення української держави і громадянського суспільства.

Головними завданнями дисципліни є ознайомити студентів з предметом, історією виникнення науки про соціальне забезпечення та основними поняттями і категоріями; висвітлити головні принципи та складові частини соціального забезпечення України; ознайомити студентів з основними складовими частинами права соціального захисту України та механізмами його реалізації; розкрити правовий статус та структуру органів державної влади, що здійснюють соціальне забезпечення в Україні.

У результаті вивчення та самостійного опанування навчальної дисципліни «Соціальне забезпечення» студенти повинні **знати**:

- 1) коло суспільних відносин, що становлять предмет соціального забезпечення та соціальної підтримки;
- 2) чинне законодавство про соціальне забезпечення населення;
- 3) концептуальні засади соціального забезпечення;
- 4) основні безпосередні та потенційні соціальні проблеми системи соціального забезпечення;
- 5) особливості та порядок надання різних видів соціальних допомог;

вміти:

- 1) аналізувати діюче законодавство;
- 2) правильно тлумачити і застосовувати норми необхідних нормативно-правових актів на практиці при вирішенні казусних конкретних життєвих ситуацій;
- 3) застосовувати набуті знання для практичної діяльності;
- 4) давати необхідні роз'яснення з питань соціального забезпечення;

- 5) ефективно використовувати положення нормативно-правових документів з питань соціального забезпечення;
- 6) визначати принципи і механізми реалізації соціального захисту в Україні.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	У тому числі					
	Усього	лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Поняття та система права соціального захисту, його основні принципи та джерела	10	2	2			6
Тема 2. Правовідносини і суб'єкти соціального захисту України	10	2	2			6
Тема 3. Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту	10	2	2			6
Тема 4. Соціальне страхування: основні види та правові засади	10	2	2			6
Тема 5. Державний центр зайнятості: правові засади діяльності та основні функції	6	2				4
<i>Разом за модуль</i>	<i>46</i>	<i>10</i>	<i>8</i>			<i>28</i>
Модуль 2						
Тема 6. Пенсійне забезпечення в Україні. Правові засади, основні види та система організації	10	2	2			6
Тема 7. Трудові пенсії. Порядок призначення та виплати	8	2	2			4
Тема 8. Правові засади діяльності недержавних пенсійних фондів	10	2	2			6
Тема 9. Державні соціальні допомоги	10	2	2			6
Тема 10. Правові основи соціального обслуговування в системі соціального захисту населення. Статус та соціальний захист окремих категорій громадян	6	2				4

<i>Разом за модуль</i>	44	10	8			26
<i>Разом</i>	90	20	16			54

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	У тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Поняття та система права соціального захисту, його основні принципи та джерела	10	2				8
Тема 2. Правовідносини і суб'єкти соціального захисту України	8					8
Тема 3. Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту	10		2			8
Тема 4. Соціальне страхування: основні види та правові засади	10	2				8
Тема 5. Державний центр зайнятості: правові засади діяльності та основні функції	8					8
<i>Разом за модуль</i>	46	4	2			40
Модуль 2						
Тема 6. Пенсійне забезпечення в Україні. Правові засади, основні види та система організації	10		2			8
Тема 7. Трудові пенсії. Порядок призначення та виплати	8					8
Тема 8. Правові засади діяльності недержавних пенсійних фондів	10	2				8
Тема 9. Державні соціальні допомоги	8					8
Тема 10. Правові основи соціального обслуговування в системі соціального захисту населення. Статус та соціальний захист окремих категорій громадян	8					8
<i>Разом за модуль</i>	44	2	2			40
<i>Разом</i>	90	6	4			80

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття та система права соціального захисту, його основні принципи та джерела. Соціальний захист як наукове поняття та соціальний феномен. Поняття та види соціально-забезпечувальних відносин. Предмет та метод права соціального захисту. Система права соціального захисту. Принципи права соціального захисту. Джерела права соціального захисту.

Тема 2. Правовідносини і суб'єкти соціального захисту України. Поняття та види правовідносин соціального захисту. Соціально-забезпечувальні правовідносини, їх види та підстави для виникнення. Процедурні та соціально-страхові правовідносини. Юридичні факти, об'єкти та суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин. Страховий стаж і його місце у праві соціального забезпечення. Соціальні страхові фонди як суб'єкти права соціального захисту.

Тема 3. Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту. Поняття, ознаки та види соціальних ризиків. Загальна характеристика непрацездатності. Порядок встановлення непрацездатності. Загальна характеристика інвалідності. Нещасний випадок на виробництві та професійне захворювання. Тимчасова втрата працездатності та порядок її підтвердження. Поняття безробіття та порядок визнання громадянина безробітним. Малозабезпеченість та втрата годувальника як соціальні ризики. Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії. Прожитковий мінімум.

Тема 4. Соціальне страхування: основні види та правові засади. Поняття та основні види соціального страхування. Поняття пенсійного страхування. Суб'єкти пенсійного страхування. Солідарна та накопичувальна системи пенсійного страхування. Недержавне пенсійне страхування. Страхування від нещасних випадків на виробництві. Страхування на випадок безробіття. Страхування тимчасової втрати працездатності. Фінансова основа та організаційно-правові форми соціального захисту.

Тема 5. Державна служба зайнятості: правові засади діяльності та основні функції. Правові засади діяльності Державної служби зайнятості України. Структура Державної служби зайнятості України та його регіональних органів. Основні функції Державної служби зайнятості України. Види послуг, що надаються Державною службою зайнятості України. Державна соціальна допомога на випадок безробіття.

Тема 6. Пенсійне забезпечення в Україні. Правові засади, основні види та система організації. Пенсійна система в Україні та її законодавча база. Система державних органів, що здійснюють пенсійне забезпечення. Процес зародження, формування та розвиток пенсійної системи в Україні. Трудовий та страховий стаж у пенсійному забезпеченні. Поняття та види пенсійного забезпечення. Персоніфікований облік, порядок призначення та виплати пенсій.

Тема 7. Трудові пенсії. Порядок призначення та виплати. Види трудових пенсій. Порядок призначення і виплати пенсій. Особливості пенсійного забезпечення працівників органів державної влади та управління. Пенсійне забезпечення працівників окремих галузей виробництва. Особливості пенсійного забезпечення працівників окремих галузей невиробничої сфери. Пенсійне забезпечення громадян, що мають особливий правовий статус.

Тема 8. Правові засади діяльності недержавних пенсійних фондів. Правові засади недержавного пенсійного забезпечення. Недержавні пенсійні фонди, їх види та органи управління. Пенсійний контракт та пенсійна схема. Види пенсійних виплат, умови та порядок їх виплати. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення.

Тема 9. Державні соціальні допомоги. Поняття, види та загальна характеристика допомог з соціального забезпечення. Умови і порядок призначення окремих видів соціальних допомог сім'ям з дітьми. Допомоги на поховання. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.

Тема 10. Правові основи соціального обслуговування в системі соціального захисту населення. Статус та соціальний захист окремих категорій громадян. Обслуговування громадян в інтернатних установах.

Територіальні центри управлінь праці та соціального захисту населення. Соціальний захист інвалідів. Правовий захист і соціальний захист ветеранів війни. Правовий захист потерпілих від аварії на ЧАЕС. Соціальна допомога ВПО. Соціальна допомога військовослужбовцям.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми вивчення дисципліни: лекція, практичні заняття, індивідуальні завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

У процесі вивчення дисципліни використовується кредитно-модульна технологія. Лекційне подання матеріалу проводиться з широким використанням проблемно-діяльнісного підходу, що сприяє глибокому засвоєнню знань і формуванню творчого професійного мислення у майбутніх фахівців.

На практичних заняттях, які носять проблемно-пошуковий і практично-творчий характер, студенти вирішують теоретичні і практичні завдання, розвивають мислення, поглиблюють і розширюють знання, висувають і відстоюють свою точку зору, пропонують та обґрунтовують шляхи їх вирішення.

Під час самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань студенти розв'язують складні проблеми і незрозумілі питання. Самостійна робота планується як форма організації навчального процесу, що має на меті надати допомогу у самостійному вивченні запропонованої літератури у пошуку відповідей на проблемні питання курсу, виконання практичних завдань курсу.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вправи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частковопошуковий, дослідницький.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання результатів навчання та методами демонстрування з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними заняттями, самостійною роботою;
- проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;
- підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Форми поточного контролю: самостійна робота, стандартизовані тести, аналітичний звіт, реферат, доповідь з презентацією.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і розв'язування задач. Кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 20 балів (по 10 балів кожне теоретичне питання); практична частина оцінюється в 30 балів – по 10 балів за кожне завдання (разом за контрольну – 50 балів). Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із

суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік у формі усного опитування.

Результат контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в залікову відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає залік у формі письмової роботи. Максимальна оцінка за письмову роботу на іспиті – 100 балів.

Критерії оцінювання теоретичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 10 балів):

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; 1 – 3 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань; 4 – 6 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні статистичні показники, але здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою; 7 – 9 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації; 10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

Критерії оцінювання практичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 10 балів):

0 балів – студент не розуміє змісту практичного завдання; 1 – 3 бали – обчислює показники тільки з підказкою; 4 – 6 балів – при обчисленні показників студент допускає істотні неточності та помилки; 7 – 9 балів – при розв’язуванні задач студентом допускаються неістотні неточності та незначні помилки; 10 балів – студент розв’язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Соціальне забезпечення» здійснюється в усній формі за питаннями.

1. Виконання першого завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 50 балів): 45-50 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов’язкову, а й додаткову літературу. 41-44 отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов’язкову літературу. 37-40 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки. 34-36 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання. 30-33 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми. 0-29 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

2. Питання потребує короткої відповіді, котра розкриває сутність теоретичного положення (оцінюється від 0 до 30 балів: 27-30 балів отримують

студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення. 23-26 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення. 18-22 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення. 0-17 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

3. Третє завдання складається з чотирьох тестів і оцінюється від 0 до 20 балів (кожна вірна відповідь – 5 балів).

Підсумкова оцінка з дисципліни здійснюється згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Самостійна робота – це форма організації індивідуального вивчення студентами навчального матеріалу в аудиторний та позааудиторний час. Мета самостійної роботи студента – сприяти формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодшої людини, суть якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою діяльність без допомоги й контролю викладача.

Завданнями самостійної роботи можуть бути засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація набутих знань, їхнє застосування за вирішення практичних завдань та виконання творчих робіт, виявлення прогалин у системі знань із предмета. Самостійна робота дає можливість

студенту працювати без поспіху, не боячись негативної оцінки товаришів чи викладача, а також обирати оптимальний темп роботи та умови її виконання.

Для реалізації самостійної роботи в процесі вивчення навчального предмета студенти виконують комплекс завдань різних типів відповідних рівнів складності. У цілому, завдання для самостійної роботи студентів мають відповідати таким вимогам:

1. Професійна результативність – формулювання завдання, яке має гарантувати формування хоча б одного професійного вміння в термінах та поняттях майбутньої спеціальності студента.

2. Продуктивність – передбачає отримання квазіпрофесійного продукту навчальної самостійної праці студента після завершення всіх дій з вирішення цього завдання.

3. Конструктивність – наявність визначеної структури завдання-задачі (мета, вихідні дані, умови, що їх зв'язують).

4. Когнітивність – перевага розумових дій над психомоторикою в процесі вирішення завдання.

5. Самостійність – переважна кількість дій студента має бути самостійною, що забезпечується переліком вихідних даних, умовами задачі та необхідністю отримання різноманітних квазіпрофесійних продуктів.

Варіантами завдань до самостійної роботи можуть бути:

1) робота з основною та додатковою літературою, публікаціями у фахових періодичних виданнях, словниками, першоджерелами ;

2) вивчення інструктивних та нормативно-правових документів;

3) виконання самостійних робіт у формі есе, рефератів, повідомлень, доповідей, дайджестів з конкретних проблем теорії та практики соціальної роботи і складання письмових звітів або усних доповідей;

4) завдання з використанням допоміжних засобів (різні види конспекту, виписки, плани, тези, анотації, рецензії) ;

5) підготовка структурно-логічних схем, виконання різного виду творчих завдань (розв'язування ситуацій, підготовка до тренінгів) та ін.

Для виконання самостійної роботи студент використовує навчально-методичні засоби, передбачені для вивчення навчальної дисципліни: підручники, навчальні та методичні посібники, конспекти лекцій, а також рекомендовану викладачем відповідну наукову та фахову монографічну і періодичну література. Самостійна робота може виконуватися у бібліотеці вищого навчального закладу, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах. У необхідних випадках ця робота проводиться у соціальних службах, закладах та установах відповідно до заделегідь складеного графіка.

Дослідницька самостійна робота спрямовує студентів у русло пошукової діяльності. Під час виконання курсових робіт реалізуються творчі здібності студентів, які намагаються відійти від зразка, розробити свої методи вирішення проблемних ситуацій, дослідити їх, отримати нову інформацію. Таким чином, кожний наступний вид самостійної роботи стосовно попереднього здійснюється на вищому рівні самостійної розумової діяльності студентів.

Критеріями оцінювання анотацій наукових статей є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті.

Оцінювання реферату/есе здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Поняття та система права соціального захисту, його основні принципи та джерела	6	8
2.	Правовідносини і суб'єкти соціального захисту України	6	8
3.	Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту	6	8

4.	Соціальне страхування: основні види та правові засади	6	8
5.	Державний центр зайнятості: правові засади діяльності та основні функції	4	8
6.	Пенсійне забезпечення в Україні. Правові засади, основні види та система організації	6	8
7.	Трудові пенсії. Порядок призначення та виплати	4	8
8.	Правові засади діяльності недержавних пенсійних фондів	6	8
9.	Державні соціальні допомоги	6	8
10.	Правові основи соціального обслуговування в системі соціального захисту	4	8
Разом		54	80

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота є однією з форм самостійної роботи студентів, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих завдань на практиці. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладача.

До індивідуальних завдань відноситься: написання рефератів, есе, підготовка презентації за темами змістового модуля, підготовка тез на студентську наукову конференцію та написання наукових робіт для участі в конкурсах наукових студентських робіт, підготовка до відкритих дискусій.

Перелік тем для реферування та підготовки доповідей чи презентацій:

1. Етапи формування та розвитку державної системи соціального забезпечення України.
2. Концепція реформи соціального забезпечення в Україні.
3. Соціальна забезпечення – пріоритетний напрям соціальної політики держави.
4. Еволюція системи соціального забезпечення та соціальної підтримки в Україні.
5. Проблеми фінансового забезпечення державних соціальних гарантій на рівні державних соціальних стандартів.

6. Порядок формування, встановлення та затвердження державних соціальних стандартів і нормативів.

7. Значення рівня забезпечення прожиткового мінімуму для здійснення соціального забезпечення громадян в Україні. Нормативний метод обчислення прожиткового мінімуму в Україні.

8. Зарубіжний досвід нормативно-правового забезпечення соціальної підтримки громадян.

9. Ознаки відносин із соціального обслуговування.

10. Громадяни як суб'єкти, що отримують соціальне забезпечення.

11. Суб'єкти, які сприяють реалізації права на соціальне забезпечення.

12. Зміст правовідносин із соціального забезпечення.

13. Сутність страхового стажу.

14. Пенсії за вислугу років державним службовцям.

15. Соціальні ризики як підстава виникнення у особи права на соціальне забезпечення.

16. Загальна характеристика постійної непрацездатності.

17. Поняття, ознаки та порядок встановлення стійкої непрацездатності.

18. Причини інвалідності.

19. Поняття, порядок підтвердження тимчасової втрати працездатності.

20. Пенсійне страхування в Україні.

21. Необхідність реформування системи пенсійного страхування в Україні.

22. Теоретико-методологічні основи пенсійного забезпечення.

23. Становлення та розвиток недержавної системи пенсійного забезпечення в незалежній Україні.

24. Зарубіжний досвід організації системи недержавного пенсійного забезпечення.

25. Роль недержавних пенсійних фондів, банківської системи та акціонерних товариств у розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення.

26. Недержавна система пенсійного забезпечення в Україні.
27. Державна та недержавна системи пенсійного забезпечення: позитивні та негативні сторони.
28. Правові умови надання допомог з безробіття особам, незастрахованим у системі соціального страхування.
29. Підстави відкладення, скорочення та припинення виплати допомог з безробіття.
30. Одноразова виплата допомоги з безробіття для організування безробітними підприємницької діяльності.
31. Тривалість виплати допомог за тимчасової непрацездатності.
32. Підстави та умови надання допомоги при народженні дитини застрахованими особами.
33. Допомоги особам, які мають право на пенсію.
34. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
35. Державні допомоги сім'ям з дітьми.
36. Державна соціальна допомога для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.
37. Субсидії на оплату житлово-комунальних послуг.
38. Правовий статус окремих категорій непрацездатних громадян в Україні.
39. Соціальний захист окремих категорій непрацездатних громадян в Україні.
40. Соціальний захист непрацездатних громадян в Україні та в країнах ЄС: порівняльна характеристика.

Перелік питань до відкритих дискусій:

1. Поняття соціального забезпечення, соціального захисту, соціальної політики держави.
2. Основні напрями діяльності держави у сфері соціального забезпечення.
3. Функції соціально-забезпечувальної політики держави.

4. Історія виникнення та розвитку соціального забезпечення.
5. Які блага передбачає достатній життєвий рівень?
6. Який нормативно-правовий акт регулює питання державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій?
7. Що таке державні соціальні гарантії?
8. Які ви знаєте основні державні соціальні гарантії?
9. Що ви розумієте під соціальними нормами і нормативами?
10. З якою метою встановлюють державні соціальні стандарти і нормативи?
11. За якими принципами формуються державні соціальні стандарти і нормативи?
12. У якому порядку формуються, встановлюються та затверджуються державні соціальні стандарти і нормативи?
13. У чому полягає нормативний метод обчислення прожиткового мінімуму в Україні?
14. Які ви знаєте види нормативно-правових актів за критерієм юридичної сили?
15. Які ви знаєте конституційні закони у сфері соціального забезпечення?
16. Назвіть поточні закони у сфері соціального забезпечення.
17. Назвіть види підзаконних нормативно-правових актів.
18. Які ви знаєте підзаконні нормативно-правові акти в сфері соціального забезпечення?
19. Які ви знаєте види соціально-забезпечувальних правовідносин?
20. Проаналізуйте підстави виникнення соціально-забезпечувальних правовідносин.
21. Які ви знаєте процедурні правовідносини в соціальному забезпеченні?
22. Назвіть суб'єкти соціально-страхових правовідносин.
23. Проаналізуйте юридичні факти, що передують соціально-забезпечувальним правовідносинам.
24. Розкрийте сутність поняття соціальні ризики.

25. Виділіть основні ознаки соціальних ризиків.
26. Які основні види соціальних ризиків ви знаєте?
27. Дайте загальну характеристику груп інвалідності.
28. З'ясуйте характерні особливості розслідування нещасного випадку на виробництві.
 29. Що таке непрацездатність?
 30. Назвіть основні ознаки непрацездатності.
 31. Розкрийте порядок підтвердження малозабезпеченості.
 32. Яким чином можна підтвердити тимчасову втрату працездатності?
 33. Назвіть основні види пенсій.
 34. З'ясуйте характерні особливості пенсійного забезпечення осіб, які мають особливі заслуги перед державою.
 35. Від чого залежить встановлення розміру пенсій з інвалідності?
 36. Що таке пенсії за вислугу років?
 37. Який розмір пенсій встановлюється для державних службовців, працівників силових структур?
 38. Які основні законодавчі акти, присвячені пенсійному забезпеченню в Україні?
 39. Від чого залежить розмір пенсій в Україні?
 40. Визначте порядок надання пенсій з інвалідності.
 41. Розкрийте сутність поняття «загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».
 42. Які основні принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування ви знаєте?
 43. Охарактеризуйте порядок обчислення пенсії за віком у солідарній системі.
 44. З'ясуйте умови призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника.
 45. Який розмір пенсії встановлюється у разі втрати годувальника?
 46. Розкрийте головні механізми управління солідарною системою загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

1. Система суспільно-економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків – це:

1. Соціальне забезпечення;
2. Соціальні гарантії;
3. Соціальне страхування;
4. Соціальний менеджмент.

2. Суб'єктами правовідносин з соціального забезпечення є:

1. Фізична особа;
2. Сім'я;
3. Державний орган;
4. Усі відповіді є правильними.

3. Подія, з настанням якої виникає право застрахованої особи на отримання матеріального забезпечення або соціальних послуг, передбачених законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування:

1. Соціальний ризик;
2. Страховий випадок;
3. Соціальна гарантія;
4. Страховий ризик.

4. Спеціальна працездатність – це:

1. Здатність до професійної або некваліфікованої праці, що збереглася у осіб, які зазнали каліцтва;

2. Здатність працівника до роботи певним фахом і на певній посаді;

3. Здатність працювати в певних несприятливих умовах (виробничих чи кліматичних);

4. Здатність до виконання будь-якої роботи у звичайних умовах праці.

5. Безробіття, яке виникає внаслідок коливань економіки називається:

1. Сезонним;
2. Структурним;
3. Циклічним;
4. Фрикційним.

6. Набір продовольчих і непродовольчих товарів та послуг у натуральному і вартісному вираженні, що забезпечує задоволення основних фізіологічних і соціально-культурних потреб людини – це:

1. Мінімальний споживчий бюджет;
2. Споживчий кошик;
3. Прожитковий мінімум;
4. Неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

7. Страхувальниками за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням є:

1. Держава;
2. Цільові фонди;
3. Наймані працівники;
4. Роботодавці.

8. Наданням субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг займаються:

1. Управління молоді та спорту;
2. Управління праці та соціального захисту населення;
3. Центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;

4. Департамент міського господарства.

9. Основними джерелами коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування є:

1. Бюджетні кошти;
2. Внески роботодавців;
3. Благодійні внески;
4. Гранти.

10. Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері зайнятості є:

1. Міністерство соціальної політики;
2. Міністерство економічного розвитку і торгівлі;
3. Міністерство молоді та спорту;
4. Міністерство фінансів.

11. Який з перелічених платежів не відноситься до соціального страхування?

1. Пенсія;
2. Допомога у зв'язку із тимчасовою втратою працездатності;
3. Стипендія;
4. Допомога на випадок безробіття.

12. За рахунок коштів Фонду державного соціального страхування на випадок безробіття забезпечується:

1. Асигнування державного бюджету;
2. Створення робочих місць;
3. Допомога по безробіттю, у тому числі одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності;
4. Організація навчань для безробітніх.

13. Органом, який здійснює керівництво та управління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку, у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та медичним страхуванням, провадить акумуляцію страхових внесків, контроль за використанням коштів, забезпечує фінансування виплат за цими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування є:

1. Пенсійний фонд;
2. Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності;
3. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття;
4. Фонд соціального страхування.

14. Грошові виплати в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що здійснюються у вигляді пенсії, довічної пенсії або одноразової виплати – це:

1. Пенсійні активи;
2. Пенсійні виплати;
3. Соціальна пенсія;
4. Пенсійні розрахунки.

15. Солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування передбачає:

1. Здійснення виплати пенсій і надання соціальних послуг за рахунок коштів Пенсійного фонду;
2. Накопичення коштів застрахованих осіб у Накопичувальному фонді або у відповідних недержавних пенсійних фондах;
3. Добровільну участь громадян, роботодавців та їх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень;
4. Усі відповіді є правильними.

16. Що з переліченого не є суб'єктом солідарної системи пенсійного забезпечення в Україні?

1. Пенсійний фонд;
2. Уповноважений банк;
3. Страхувальники;
4. Накопичувальний фонд.

17. Перший рівень системи пенсійного забезпечення України включає:

1. Солідарну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
2. Систему медичного забезпечення пенсіонерів;
3. Систему недержавного пенсійного забезпечення;
4. Накопичувальну систему загальнообов'язкового пенсійного страхування.

18. Другий рівень системи пенсійного забезпечення України включає:

1. Солідарну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
2. Систему медичного забезпечення пенсіонерів;
3. Систему недержавного пенсійного забезпечення;
4. Накопичувальну систему загальнообов'язкового пенсійного страхування.

19. Третій рівень системи пенсійного забезпечення України включає:

1. Солідарну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
2. Систему медичного забезпечення пенсіонерів;
3. Систему недержавного пенсійного забезпечення;
4. Накопичувальну систему загальнообов'язкового пенсійного страхування.

20. Пенсії мають забезпечувати рівень життя не нижчий за:

1. Прожитковий мінімум;
2. Мінімальну заробітну плату;
3. Середній дохід в галузях економіки;
4. Середню заробітну плату.

21. Пенсія за віком призначається:

1. На 10 років;
2. На 25 років;
3. Довічно;
4. Залежно від розміру внесків.

22. Який із зазначених нормативно-правових актів регулює порядок формування Накопичувального пенсійного фонду та фінансування за рахунок його коштів видатків на оплату договорів страхування довічних пенсій або одноразових виплат застрахованим особам?

1. Закон України «Про страхування»;
2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття»;
4. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;

23. За рахунок коштів Пенсійного фонду в солідарній системі не призначається така пенсійна виплата:

1. Пенсія за віком;
2. Пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання;
3. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника;

4. Педагогічна пенсія.

24. Період, протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески в сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок – це:

1. Страховий строк;
2. Трудовий стаж;
3. Пенсійний стаж;
4. Страховий стаж.

25. Особи мають право на призначення пенсії за віком після досягнення віку 60 років та наявності страхового стажу не менше:

1. 15 років;
2. 20 років;
3. 25 років;
4. Не має правильної відповіді.

26. За кожний повний рік страхового стажу понад 35 років чоловікам і 30 років жінкам пенсія за віком збільшується на:

1. 1 відсоток розміру пенсії;
2. 5 відсотків розміру пенсії;
3. 9 відсотків розміру пенсії;
4. 13 відсотків розміру пенсії.

27. Залежно від ступеня втрати працездатності визначено:

1. Дві групи інвалідності;
2. Три групи інвалідності;
3. Чотири групи інвалідності;
4. П'ять груп інвалідності.

28. Пенсія інвалідам I групи призначається в такому розмірі:

1. 50 відсотків пенсії за віком;
2. 70 відсотків пенсії за віком;
3. 90 відсотків пенсії за віком;
4. 100 відсотків пенсії за віком.

29. Встановлений актами законодавства України механізм підвищення грошових доходів громадян, що дає можливість частково або повністю відшкодувати їм подорожчання споживчих товарів і послуг – це:

1. Девальвація;
2. Інфляція;
3. Індксація;
4. Субсидія.

30. Адресна безготівкова допомога сім'ї, яка надається на погашення витрат з оплати житлово-комунальних послуг – це:

1. Девальвація;
2. Інфляція;
3. Індксація;
4. Субсидія.

31. Заява про призначення пенсії за віком може бути подана застрахованою особою не раніше ніж:

1. За місяць до досягнення пенсійного віку;
2. За місяць після досягнення пенсійного віку;
3. За два місяці до досягнення пенсійного віку;
4. За два місяці після досягнення пенсійного віку.

32. Принцип цільового використання коштів соціального страхування передбачає:

1. Використання коштів виключно на виплату пенсій;
2. Використання коштів на цілі, передбачені Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
3. Викорінення корупційних складових соціального страхування;
4. Усі відповіді є правильними.

33. Яким нормативно-правовим актом визначаються основні види соціальних послуг у сфері зайнятості:

1. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»;
2. Закон України «Про зайнятість населення»;
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
4. Закон України «Про соціальні послуги».

34. Сім'я, яка з поважних або незалежних від неї причин має середньомісячний сукупний дохід нижчий від прожиткового мінімуму для сім'ї – це:

1. Незабезпечена сім'я з дітьми;
2. Багатодітна сім'я;
3. Малозабезпечена сім'я з дітьми;
4. Бідна сім'я з дітьми.

35. Який з видів державної допомоги з дітьми не передбачено Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми»?

1. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами;
2. Допомога при народженні дитини;
3. Допомога самотнім матерям;
4. Допомога на навчання.

36. Допомога при народженні дитини призначається у розмірі:

1. 41280 грн.;

2. 45280 грн.;
3. 49280 грн.;
4. 53280 грн..

37. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування, надається у розмірі, що становить:

1. Один прожитковий мінімум для дитини відповідного віку;
2. Два прожиткових мінімуми для дитини відповідного віку;
3. Три прожиткових мінімуми для дитини відповідного віку;
4. Чотири прожиткових мінімуми для дитини відповідного віку.

38. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям призначається строком на:

1. 3 місяці;
2. 6 місяців;
3. 9 місяців;
4. 1 рік.

39. Заява на отримання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям подається до:

1. Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
2. Служби у справах дітей;
3. Управління праці та соціального захисту населення;
4. Управління молоді та спорту.

40. Особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – це особи віком:

1. Від 18 до 21 року;
2. Від 18 до 23 років;
3. Від 18 до 25 років;
4. Від 18 до 27 років.

41. Юридичні факти – це об’єктивні обставини, із якими пов’язані:

1. Виникнення правовідносин;
2. Зміна правовідносин;
3. Припинення правовідносин;
4. Усі відповіді є правильними.

42. Які правовідносини із соціального забезпечення припиняються з одноразовим виконанням обов’язків?

1. Протезування;
2. Пенсійні правовідносини за віком;
3. Правовідносини з виплат допомоги у разі тимчасової непрацездатності;
4. Правовідносини з інвалідності.

43. Що з перчисленого не є об’єктом матеріальних правовідносин з соціального забезпечення:

1. Пенсія;
2. Соціальна допомога сім’ям з дітьми;
3. Соціальна допомога малозабезпеченим сім’ям;
4. Заробітна плата.

44. Яким нормативно-правовим актом встановлюється прожитковий мінімум?

1. Закон України «Про межу малозабезпеченості»;
2. Закон України «Про Державний бюджет України»;
3. Бюджетний кодекс;
4. Спеціальна Постанова Кабінету Міністрів України.

45. Мінімальна виплата, гарантована державою тим категоріям громадян, які вже не є працездатними, але з якоїсь причини не набули права на отримання будь-якої іншої пенсії – це:

1. Спеціальна пенсія;
2. Адресна пенсія;
3. Соціальна пенсія;
4. Мінімальна пенсія.

46. Пенсійний вік в Україні становить:

1. 55 років;
2. 57 років;
3. 60 років;
4. 62 роки.

47. Соціальне обслуговування здійснюється шляхом надання соціальних послуг:

1. За місцем навчання;
2. За місцем роботи;
3. За місцем проживання;
4. За місцем відпочинку.

48. Розміри внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування залежно від його виду встановлюються:

1. Щоденно;
2. Щомісячно;
3. Щоквартально;
4. Щорічно.

49. Розміри внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування залежно від його виду встановлюються:

1. Верховною Радою України;
2. Президентом України;
3. Кабінетом Міністрів України;
4. Органами місцевого самоврядування.

50. Орган, який здійснює виплати окремих видів соціального забезпечення, є:

1. Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
2. Служба у справах дітей;
3. Управління праці та соціального захисту населення;
4. Управління молоді та спорту.

51. Система пенсійного забезпечення в Україні складається з:

1. Солідарної система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
2. Накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
3. Системи недержавного пенсійного забезпечення;
4. Всі відповіді вірні.

52. Система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування в Україні складається з:

1. Солідарної система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
2. Накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
3. Системи недержавного пенсійного забезпечення;
4. Всі відповіді вірні.

53. Система накопичувального пенсійного забезпечення в Україні складається з:

1. Солідарної система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
2. Накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
3. Системи недержавного пенсійного забезпечення;

4. Всі відповіді вірні.

54. Суб'єктами солідарної системи є:

1. Застраховані особи;
2. Страхувальники;
3. Міністерство фінансів;
4. Уповноважений банк;
5. Підприємства, установи, організації), що здійснюють виплату і доставку пенсій;
6. Пенсійний фонд;
7. Державне казначейство.

55. Суб'єктами системи накопичувального пенсійного забезпечення є

1. Особи, від імені та на користь яких здійснюється накопичення та інвестування коштів;
2. Підприємства, установи, організації та фізичні особи, що здійснюють перерахування внесків до системи накопичувального пенсійного забезпечення;
3. Державне казначейство;
4. Накопичувальний фонд;
5. Недержавні пенсійні фонди;
6. Юридичні особи, які здійснюють адміністративне управління Накопичувальним фондом і недержавними пенсійними фондами та управління їх пенсійними активами;
7. Страхові організації;
 - і) Зберігач;
 - ї) Міністерство фінансів.

56. За рахунок коштів Пенсійного фонду в солідарній системі призначаються такі пенсійні виплати:

1. Пенсія за віком;

2. Довічна пенсія подружжя;
3. Пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання;
4. Одноразова виплата;
5. Пенсія у зв'язку з втратою годувальника.

57. За рахунок коштів Накопичувального фонду, що обліковуються на накопичувальних пенсійних рахунках, здійснюються такі пенсійні виплати:

1. Довічна пенсія з установленим періодом;
2. Пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання;
3. Довічна обумовлена пенсія;
4. Довічна пенсія подружжя;
5. Одноразова виплата.

58. Розмір пенсії за віком визначається на підставі:

1. Заробітної плати (доходу) застрахованої особи та коефіцієнту страхового стажу застрахованої особи;
2. Заробітної плати (доходу) застрахованої особи та страхового стажу застрахованої особи;
3. Заробітної плати (доходу) застрахованої особи за останні п'ять років.

59. Знайдіть неправильні відповіді. Стаціонарне обслуговування громадян похилого віку та інвалідів згідно із чинним законодавством не здійснюються:

1. Будинки-інтернати для громадян похилого віку та інвалідів;
2. Волонтерські організації;
3. Геріатричні пансіонати;
4. Пансіонати для ветеранів війни і праці;
5. Відділи соціального забезпечення населення;
6. Психоневрологічні інтернати;
7. Спеціальні будинки-інтернати для престарілих та інвалідів;
8. Санаторії-профілакторії.

60. Знайдіть неправильну відповідь. Держава гарантує кожному ветеранові праці та громадянинові похилого віку певні види соціальної допомоги шляхом:

1. Реалізації права на працю відповідно до професійної підготовки, трудових навичок і з врахуванням стану здоров'я;
2. Забезпечення пенсіями і допомогою;
3. Надання житла;
4. Забезпечення щорічного оздоровлення у санаторіях та будинках відпочинку;
5. Організації соціально-побутового обслуговування, розвитку мережі матеріально-технічної бази для стаціонарних закладів і надомних форм обслуговування громадян похилого віку, а також підготовки відповідних спеціалістів.

61. Накопичувальний фонд – це:

1. Цільовий позабюджетний фонд, який створюється Пенсійним фондом відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»;
2. Недержавний пенсійний фонд, який створений та діє відповідно до законодавства про недержавне пенсійне забезпечення;
3. Правильних відповідей немає.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Соціальний захист як наукове поняття та соціальний феномен.
2. Поняття та види соціально-забезпечувальних відносин.
3. Предмет та метод права соціального захисту.
4. Система права соціального захисту.
5. Принципи права соціального захисту.
6. Джерела права соціального захисту.

7. Поняття та види правовідносин соціального захисту.
8. Соціально-забезпечувальні правовідносини, їх види та підстави для виникнення.
9. Процедурні та соціально-страхові правовідносини.
10. Юридичні факти, об'єкти та суб'єкти соціально-забезпечувальних правовідносин.
11. Страховий стаж і його місце у праві соціального забезпечення.
12. Соціальні страхові фонди як суб'єкти права соціального захисту.
13. Поняття, ознаки та види соціальних ризиків.
14. Загальна характеристика непрацездатності.
15. Порядок встановлення непрацездатності.
16. Загальна характеристика інвалідності.
17. Нещасний випадок на виробництві та професійне захворювання.
18. Тимчасова втрата працездатності та порядок її підтвердження.
19. Поняття безробіття та порядок визнання громадянина безробітним.
20. Малозабезпеченість та втрата годувальника як соціальні ризики.
21. Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії.
22. Прожитковий мінімум.
23. Поняття та основні види соціального страхування.
24. Поняття пенсійного страхування.
25. Суб'єкти пенсійного страхування.
26. Солідарна та накопичувальна системи пенсійного страхування.
27. Недержавне пенсійне страхування.
28. Страхування від нещасних випадків на виробництві.
29. Страхування на випадок безробіття.
30. Страхування тимчасової втрати працездатності.
31. Фінансова основа та організаційно-правові форми соціального захисту.
32. Правові засади діяльності Державної служби зайнятості України.

33. Структура Державної служби зайнятості України та його регіональних органів.
34. Основні функції Державної служби зайнятості України.
35. Види послуг, що надаються Державною службою зайнятості України.
36. Пенсійна система в Україні та її законодавча база.
37. Система державних органів, що здійснюють пенсійне забезпечення.
38. Процес зародження, формування та розвиток пенсійної системи в Україні.
39. Трудовий та страховий стаж у пенсійному забезпеченні.
40. Поняття та види пенсійного забезпечення.
41. Персоніфікований облік, порядок призначення та виплати пенсій.
42. Види трудових пенсій.
43. Порядок призначення і виплати пенсій.
44. Особливості пенсійного забезпечення працівників органів державної влади та управління.
45. Пенсійне забезпечення працівників окремих галузей виробництва.
46. Пенсійне забезпечення громадян, що мають особливий правовий статус.
47. Правові засади недержавного пенсійного забезпечення.
48. Недержавні пенсійні фонди, їх види та органи управління.
49. Пенсійний контракт та пенсійна схема.
50. Види пенсійних виплат, умови та порядок їх виплати.
51. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення.
52. Поняття соціальних пенсій та підстави для їх надання.
53. Поняття, види та загальна характеристика допомог з соціального забезпечення.
54. Умови і порядок призначення окремих видів соціальних допомог сім'ям з дітьми.

55. Допомоги на поховання.
56. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
57. Обслуговування громадян в інтернатних установах.
58. Територіальні центри управлінь праці та соціального захисту населення.
59. Соціальний захист інвалідів.
60. Правовий захист і соціальний захист ветеранів війни. Правовий захист потерпілих від аварії на ЧАЕС.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Право соціального забезпечення в Україні: Підручник. Харків: Видавництво «ФІНН». 2009. 434 с.
2. Про пенсійне забезпечення: Закон України №1788-ХІІ від 14.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>
3. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України № 1057-IV від 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>
4. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю: Закон України № 1727-IV від 27.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15#Text>
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України № 1105-XIV від 01.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>
6. Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: Закон України № 2342-IV від 31.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15#Text>
7. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України № 2011-ХІІ від 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>
8. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України № 1706-VII від 06.09.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>
9. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України № 1768-III від 01.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>
10. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України № 2811-ХІІ від 01.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12#Text>

11. Деякі питання призначення житлових субсидій: Постанова КМУ №505 від 19 травня 2021 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/deyaki-pitannya-priznachennya-zhitlo-a505>

12. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю: Закон України № 2109-III від 01.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14#Text>

13. Про затвердження Порядку надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 624 від 06.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0537-20#Text>

14. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України № 2017-III від 10.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>

15. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України № 1105-XIV від 01.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>

16. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України № 1533-III від 14.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>

17. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України № 1058-IV від 01.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>

18. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України № 2464-VI від 21.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

Допоміжна література

1. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

2. Портал електронних послуг Пенсійного фонду України. URL: <https://portal.pfu.gov.ua/>

3. Житлові субсидії / Департамент соціального захисту населення Закарпатської ОДА. URL: <https://zaksoc.gov.ua/derzhavni-sotsialni-garantiyi/zhitlovi-subsidiyi>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>

2. Сайт Верховної ради України. URL [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua)